

Spesielle kontraktbestemmelser

NS 8415 – 8416 - 8417

for Aarstad Anlegg AS

Rev. 0
06.03.2026

Innhold

.....	1
Spesielle kontraktsbestemmelser.....	3
1. Generelt	3
2. Partenes representanter	3
3. Møter.....	3
4. Lover, forskrifter og offentlige vedtak.....	4
5. Videreføring av kontraktsbestemmelser	4
6. Stikking og oppmåling.....	5
7. Eksisterende kabler og ledninger	5
8. Bruk av stillas, heiser og maskiner	6
9. Forhold på byggeplassen	6
10. Rigg og kontorplass for UE	7
11. Utarbeidelse av tegninger, beskrivelser og beregninger.....	7
12. Dokumenter levert av HE eller BH	7
13. UEs valg av løsninger	7
14. Samordning mellom entreprenører	7
15. Erstatning ved forsinkelse i byggeprosessen	8
16. Fakturering.....	8
17. Endringer	9
18. Regningsarbeid	9
19. Overtakelse.....	10
20. Sluttoppgjør og innsigelser	10
21. BIM.....	10
22. FDV-dokumentasjon.....	10
23. Profilerings	11
24. HEs rett til misligholdssanksjoner	11
25. Regress ved krav mot HE	12
26. Videreføring av kontraktsbestemmelser til underleverandører.....	12
27. Tvisteløsning	12

Spesielle kontraktsbestemmelser

1. Generelt

Disse spesielle kontraktsbestemmelsene har forrang foran øvrige kontraktsdokumenter og innebærer både endringer i og tillegg til den Norske Standardkontrakten (NS) som partene har avtalt.

Bestemmelsene inngår som en del av kontraktsgrunnlaget i avtaler hvor en totalunderentreprenør eller underentreprenør (heretter kalt UE) utfører arbeid for Aarstad Anlegg AS som hovedentreprenør (heretter kalt HE).

2. Partenes representanter

UE skal ha direkte kontakt med HE. Alle henvendelser, forespørsler og kommunikasjon knyttet til gjennomføringen av arbeidet skal rettes til HE, med mindre annet er uttrykkelig avtalt skriftlig.

Dersom UE mottar henvendelser fra andre enn HE som gjelder økonomiske forhold, utførelse eller fremdrift, skal HE umiddelbart informeres slik at HE kan ta stilling til saken.

Med mindre annet er avtalt, skal UE ha en kvalifisert, ansvarlig og bemyndiget leder til stede på byggeplassen for å sikre forsvarlig gjennomføring av arbeidene. Utskifting av denne personen kan ikke skje uten forhåndssamtykke fra HE.

UE kan ikke overføre hele eller deler av sine kontraktsforpliktelser til andre uten skriftlig godkjenning fra HE.

3. Møter

Når HE krever det, skal UE møte i relevante møter med en representant som har fullmakt til å fatte beslutninger. Dette gjelder blant annet oppstartsmøter, fremdrifts- og driftsmøter, prosjekteringsmøter, byggemøter, morgenmøter samt møter knyttet til HMS, kvalitet og miljø.

Opplistingen er ikke uttømmende, og UE må påregne å delta også i andre møter som er nødvendige for prosjektgjennomføringen, herunder befaringer HE kaller inn til.

Kostnader knyttet til møtedeltakelse anses inkludert i kontraktssummen, og gir ikke grunnlag for særskilt godtgjørelse.

4. Lover, forskrifter og offentlige vedtak

UE har ansvar for å oppfylle myndighetenes krav til ansvarsrett og tiltaksklasse.

UE skal være godkjent som ansvarlig foretak innenfor det godkjenningsområdet og den tiltaksklassen som arbeidet omfatter. Dersom slik godkjenning ikke foreligger, må UE selv og for egen kostnad sørge for å fremskaffe dette. Arbeidet kan ikke igangsettes før nødvendig godkjenning er på plass.

Forsinkelser som skyldes manglende godkjenning gir ikke rett til fristforlengelse eller økonomisk kompensasjon. Dersom det viser seg at nødvendig godkjenning manglet på tidspunktet for kontraktsinngåelse, anses dette som vesentlig kontraktsbrudd som gir HE rett til å heve kontrakten.

UE skal selv innhente nødvendige offentlige tillatelser samt sende inn meldinger, søknader og andre nødvendige dokumenter for å kunne utføre og ta i bruk kontraktsarbeidet. Eventuelle gebyrer bæres av UE.

Når materialer eller tekniske løsninger krever offentlig godkjenning eller sertifisering, skal UE sørge for at dokumentasjon foreligger. UE skal også sikre at monteringsanvisninger er tilgjengelige og følges.

UE skal levere produktdokumentasjon i samsvar med kravene i hovedkontrakten, herunder gjeldende tekniske forskrifter.

5. Videreføring av kontraktsbestemmelser

For denne kontrakten gjelder et prinsipp om videreføring av både regler og konsekvenser fra hovedkontrakten mellom HE og byggherren (BH).

På regelplanet innebærer dette at de forpliktelser som påhviler HE overfor BH i hovedkontrakten, tilsvarende gjelder for UE så langt de passer innenfor UEs arbeidsområde. Dette gjelder blant annet krav knyttet til ytelse, utførelse, HMS, miljø, kvalitetssikring, arbeidstid og etiske retningslinjer.

Dette gjelder likevel ikke forhold som skyldes HE selv, eller krav som HE ikke har

videreført til BH og som derfor ikke blir betalt av BH.

På konsekvensplanet innebærer dette blant annet at dersom et tilleggskrav skyldes forhold som HE kan fremme overfor BH, vil UE kun ha krav på betaling i den utstrekning BH godkjenner og utbetaler beløpet til HE. Det samme gjelder krav om fristforlengelse.

HE plikter å videreføre slike krav fra UE til BH og skal lojalt arbeide for at kravene blir godkjent. UE skal bistå HE i denne prosessen, blant annet ved å bidra med dokumentasjon og delta i møter med BH dersom dette tillates.

Krav som HE får medhold igjennom ekspertavgjørelse eller domstolsbehandling, likestilles med krav godkjent av BH. Dersom HE pålegges å betale sakskostnader i slike saker, skal UE dekke disse kostnadene.

6. Stikking og oppmåling

UE har ansvar for all nødvendig oppmåling i forbindelse med arbeidet, inkludert kontrollmålinger på stedet før produksjon igangsettes.

Når arbeidets utførelse avhenger av toleranser i underlaget, skal UE kontrollere at underlaget oppfyller kravene før oppstart. Dersom slik kontroll ikke utføres, må UE selv dekke de merkostnader som kunne vært unngått ved gjennomføring av slik kontroll.

UE får tilgang til opplysninger om HEs fastmerkenett i prosjektet. Utover dette har HE kun ansvar for oppmåling i den grad dette er særskilt avtalt.

UE skal selv kontrollere alle nødvendige mål der arbeidet forutsetter måltaking eller kontroll før produksjon starter.

7. Eksisterende kabler og ledninger

Offentlige og private kabler og ledninger er vist på tegninger i den grad disse er kjent for HE.

Før gravearbeider starter skal UE kontakte relevante etater og selskaper for å få påvist kabler og ledninger, samt sørge for nødvendige gravetillatelser.

UE har selv ansvar for koordinering av videre arbeid og fremdrift.

Dersom uforutsette kabler eller ledninger oppdages, skal HE og aktuell etat varsles umiddelbart. UE skal deretter koordinere videre arbeid, uten at dette gir rett til andre tillegg enn de krav HE eventuelt får godkjent av BH.

UE er ansvarlig for at kabler og ledninger i bakken eller i luft ikke skades under arbeidet. Eventuelle skader skal utbedres for UEs regning, enten av aktuell etat eller av UE etter avtale med etaten. UE er også ansvarlig for indirekte skader og følgeskader i den utstrekning HE holdes ansvarlig overfor BH eller tredjepart.

8. Bruk av stillas, heiser og maskiner

Med mindre annet er avtalt, skal UE selv holde nødvendig utstyr til egne arbeidere, herunder maskiner, kraner, stillaser, arbeidsplattformer, heiser og håndverktøy.

UE har ansvar for å kontrollere stillaser før bruk og sikre at de til enhver tid tilfredsstillende gjeldende forskrifter.

9. Forhold på byggeplassen

UE har ansvar for mottak, kontroll, internt transport og håndtering av egne materialer, leveranser og utstyr.

Alle kostnader knyttet til lossing og intern transport bæres av UE.

Dersom varer eller utstyr må lagres på byggeplassen, skal dette avtales med HE på forhånd. Lagring kan kun skje på anvist område.

UE må selv bekoste etablering og innredning av lager. Det skal ikke lagres mer utstyr eller materialer enn det fremdriften tilsier.

Materialer og utstyr kan bli flyttet i løpet av byggeperioden uten at dette gir grunnlag for tilleggsbetaling.

UE skal sørge for at transport og vareleveranser skjer i samsvar med gjeldende regler for sikkerhet, miljø og lovverk.

10. Rigg og kontorplass for UE

HE stiller ikke kontorplass eller brakkerigg til disposisjon for UE, med mindre dette er særskilt avtalt mellom partene.

11. Utarbeidelse av tegninger, beskrivelser og beregninger

UE skal følge de retningslinjer og instruksjoner som gis av HE og BH når det gjelder utforming og tilpasning av tegninger, beskrivelser og beregninger slik at disse samsvarer med øvrig prosjektdokumentasjon.

Dokumentasjon som utarbeides av UE, eller av rådgivere engasjert av UE, skal på forespørsel fremlegges for HE og relevante offentlige myndigheter for kontroll. En slik kontroll innebærer ikke at UE fritas for sitt ansvar.

12. Dokumenter levert av HE eller BH

UE skal i god tid varsle HE om hvilke tegninger, spesifikasjoner, beskrivelser, beslutninger eller andre avklaringer som er nødvendige for at UE skal kunne følge fremdriftsplanen og overholde avtalte frister.

I denne sammenheng skal UE særlig ta hensyn til HEs behov for koordinering mot øvrige entreprenører samt HEs informasjonsplikt overfor BH.

13. UEs valg av løsninger

Ved valg av tekniske løsninger eller utførelsesmetoder skal UE sikre at kontraktens krav oppfylles. Valgene skal også ta hensyn til miljømessige forhold og til samspillet med arbeider utført av andre entreprenører i prosjektet.

14. Samordning mellom entreprenører

Gjennomføringen av prosjektet kan innebære at UE til tider ikke kan arbeide under fullt ut optimale eller rasjonelle forhold.

UE må derfor tilpasse sin drift til øvrige aktører på byggeplassen. Samhandling og koordinering med andre entreprenører er en forutsetning for deltakelse i prosjektet og gir ikke grunnlag for særskilt kompensasjon.

15. Erstatning ved forsinkelse i byggeprosessen

Dersom UE blir kjent med forhold som kan hindre fremdriften eller føre til forsinkelser i forhold til fremdriftsplan, delfrister eller sluttfrist, skal HE varsles skriftlig uten ugrunnet opphold.

Dersom slikt varsel ikke gis, kan HE kreve erstatning for tap eller forsinkelse som kunne vært unngått dersom varselet var gitt i tide. Dersom forsinkelsen gjelder en frist som er dagmulktbelagt, kan erstatning kun kreves for tap utover dagmulkten.

Oppstår det ineffektiv drift som følge av forhold hos BH eller HE, skal UE fortløpende informere HE om utviklingen. UE kan ikke kreve dekning av merkostnader dersom HE kunne ha begrenset eller avverget disse ved å bli varslet tidligere.

16. Fakturering

Faktura skal utstedes direkte av UE. Overdragelse av fakturering eller krav til factoring-selskap eller tilsvarende aksepteres ikke uten skriftlig samtykke fra HE.

UE skal følge de til enhver tid gjeldende faktureringsrutiner som fremgår av HES [nettsider](#).

Avdragsnota skal minimum inneholde en oversikt med følgende opplysninger for alle mengdebaserte poster:

- kontraktsmengde og kontraktsbeløp
- utført mengde i perioden, enhetspris, restmengde og periodens beløp
- akkumulert utført mengde og samlet beløp

Senest den 25. i hver måned skal UE sende et utkast til slik oversikt, med dokumentasjon på utførte mengder, til HE via e-post til prosjektleder eller annen avtalt kontaktperson.

Innen den 1. i påfølgende måned vil HE gi tilbakemelding dersom det oppdages feil eller mangler. Etter mottatt tilbakemelding – eller dersom ingen tilbakemelding foreligger innen fristen – kan UE sende avdragsfaktura.

Endrings- og tilleggsarbeider skal spesifiseres og faktureres separat når arbeidene er

ferdigstilt. Betalingsbetingelser er de samme som for kontraktsarbeidet.

Det kan ikke kreves betaling for materialer som ikke er innbygget i prosjektet.

17. Endringer

Med mindre annet er avtalt, kan HE ikke pålegge UE endringer som samlet overstiger 30 % netto tillegg i forhold til kontraktssummen.

Dersom kontraktssummen etter tillegg og fradrag reduseres med mer enn 30 %, skal den delen av reduksjonen som overstiger 30 % behandles som delvis avbestilling.

Når UE fremsetter krav om fristforlengelse som følge av en endring, skal antall dager som kreves oppgis og dokumenteres i endringstilbudet.

Endringsarbeidet kan ikke igangsettes før krav om fristforlengelse er varslet og dokumentert i tilbudet som er oversendt HE.

18. Regningsarbeid

Alt arbeid som skal utføres etter medgått tid skal være skriftlig bestilt.

Timelister skal føres daglig og attesteres av en representant fra HE med nødvendig fullmakt på ukentlig basis. Faktura basert på ikke-attesterte timelister vil ikke bli godkjent.

Ved viderefakturering av materialer skal kopi av dokumenterte nettopriser fra leverandør vedlegges faktura.

UE må påregne overtids- eller skiftarbeid dersom dette er nødvendig for å opprettholde prosjektets fremdrift. Slike arbeider gir ikke rett til tillegg, med mindre overtiden er uttrykkelig bestilt av HE i forbindelse med en spesifikk endring eller forsering.

Dersom BH har særskilte krav til rapportering og kontroll av regningsarbeider, gjelder disse også for UE.

19. Overtakelse

UE kan ikke motsette seg at HE tar arbeidene i bruk før formell overtakelse.

Overtakelse av UEs arbeider skjer normalt samtidig med at BH overtar HEs samlede entreprise, med mindre annet er avtalt.

Eventuell dagmulkt for overskridelse av sluttfristen opphører når arbeidene er meldt ferdige og er i en slik tilstand at HE ikke med rimelighet kunne nekte å overta dem.

HEs reklamasjonsfrist overfor UE er den samme som HEs reklamasjonsfrist overfor BH, med et tillegg på 30 dager. En reklamasjon fra BH til HE anses også som rettidig reklamasjon overfor UE.

20. Sluttoppgjør og innsigelser

UE er kjent med at sluttoppgjøret mellom UE og HE inngår i HEs sluttoppgjør overfor BH.

HE kan derfor ikke ta endelig stilling til innsigelser eller utbetaling av sluttoppgjør til UE før BH har fremmet sine eventuelle innsigelser. BHs innsigelser og motkrav vil gjelde tilsvarende i forholdet mellom HE og UE.

21. BIM

Dersom prosjektet benytter BIM, skal UE følge de BIM-retningslinjer som til enhver tid gjelder hos HE.

Dersom BH har fastsatt prosjektspesifikke krav til BIM, skal disse følges.

UE er selv ansvarlig for opplæring av egne ansatte og for å hente ut nødvendig produksjonsgrunnlag fra modellen.

22. FDV-dokumentasjon

UE skal levere FDV-dokumentasjon i samsvar med det som er avtalt, eller minimum i henhold til kravene i hovedkontrakten mellom HE og BH.

23. Profilering

Dersom BH har fastsatt regler for profilering som gjelder for HE, skal UE følge de samme reglene.

UE må innhente skriftlig godkjenning fra HE før eventuell profilering knyttet til prosjektet, herunder bruk av skilt, merking av brakker mv.

Det kan også avtales at UEs maskiner og utstyr skal merkes med HEs logo eller emblem. Slike profileringsmateriell vil i så fall bli levert av HE.

24. HEs rett til misligholdssanksjoner

Ved brudd på kontraktsbestemmelser fastsatt av HE eller BH kan de ordinære misligholdsbeføyelser etter kontrakten benyttes, i tillegg til bestemmelsene nedenfor.

UE har ikke krav på betaling før forpliktelser etter disse kontraktsbestemmelsene er dokumentert oppfylt.

Ved brudd på pliktene kan HE stanse arbeidene for UEs regning og risiko dersom dette anses nødvendig. Dersom stansen medfører forsinkelse, kan HE kreve dagmulkt i henhold til kontrakten dersom frister overskrides.

Vesentlig brudd på disse bestemmelsene kan gi HE rett til å heve kontrakten, selv om forholdet senere rettes.

HE kan også heve kontrakten dersom skatteattest eller andre opplysninger gir grunn til å tro at UE ikke oppfylder sine skatte- eller avgiftsforpliktelser, og forholdet ikke rettes innen fristen HE setter.

Dersom kontrakten heves som følge av vesentlig mislighold, kan HE kreve å tre inn i UEs kontrakter med underleverandører samt kreve dekket merkostnader som følge av hevingen.

Dersom tilsvarende mislighold skjer hos UEs underleverandører, kan HE også heve kontrakten med UE eller kreve at UE bytter ut underleverandøren. Dette skjer for UEs regning og risiko og gir ikke rett til fristforlengelse eller tillegg.

25. Regress ved krav mot HE

UE er økonomisk ansvarlig for krav som rettes mot HE som følge av mislighold fra UE eller UEs kontraktsmedhjelpere, enten dette gjelder kontrakten, dens vedlegg eller forpliktelser etter gjeldende lover og forskrifter.

26. Videreføring av kontraktsbestemmelser til underleverandører

UE skal så langt det passer videreføre bestemmelsene i denne kontrakten til egne kontrakter med underleverandører og andre kontraktsmedhjelpere, inkludert utleiefirmaer og enkeltpersonforetak.

Dersom UE unnlater å gjøre dette, eller dersom underleverandører ikke oppfyller kravene, vil UE være ansvarlig overfor HE for slike brudd.

På forespørsel fra HE skal UE fremlegge kontrakter i alle underliggende kontraktsledd.

27. Tvisteløsning

Med mindre annet er avtalt skriftlig, skal søksmål som springer ut av kontrakten reises ved domstolen der HE har sitt forretningssted.

Dersom bygge- eller anleggsstedet ligger på Svalbard, Jan Mayen eller utenfor Norge, skal saken behandles ved Trøndelag tingrett.

